

Няма строги правила за начина на осъществяване на тази дейност, независимо че е широко прилагана от много страни. Ето защо при постигането на договореност с дадена страна партньор за извършване на сравнение на движението на стоките партниращите си страни трябва да се договорят за подходите, които ще прилагат при извършване на сравнението, в съответствие със собствената си практика и възможностите и желанието на ответната страна. В статията ще разгледам основните етапи при осъществяването на огледални сравнения и практиката на Националния статистически институт в тази област.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЕТАПИ НА РАБОТА ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ОГЛЕДАЛНИ СРАВНЕНИЯ

Преди всичко е необходимо да има двустранно споразумение между статистическите институции на двете страни и готовност за диалог и обмен на детайлна информация за стоковите потоци при спазване на

законовите разпоредби на всяка от страните и гарантиране конфиденциалността на получаваната информация. Без наличието на добро партньорство осъществяването на такава процедура ще бъде формално, а резултатите, ако не разкрият коректно носителите на несъответствията, няма да изиграят своята роля, а могат да доведат дори до погрешни преценки и решения.

При наличието на спогодба между две партниращи страни етапите на работа са следните:

Първо - уточняване на прилаганите: принципи и подходи; източници на информация; методология; начини на третиране на различните режими на движение на стоките; номенклатури и класификации. Тази предварителна дейност е необходима, за да се подготвят съпоставими по съдържание и обхват стокови потоци. През тази фаза от съвместната работа трябва много внимателно да се уточнят нивата на съгласуваност. Всички страни прилагат стокова номенклатура, базирана на Хармонизираната система (4 и 6 знака на стоковата номенклатура). Повечето страни прилагат и Комбинираната номенклатура (8-значен стоков код), но всяка страна, в зависимост от националните особености на производство и експортна ориентация, може да използва на национално ниво по-детайлна класификация на стоките - 9, 10 и повече разрядни кодове на стоките¹. В България се прилага 9-значен код на стоките. В тези случаи за всяка отделна стока, която е обект на детайлно изучаване, трябва да се направи оценка на съдържанието, да се

¹ Повече подробности за методологията, по която се отчитат стоковите потоци, могат да се намерят в web-сайта на НСИ в Интернет (www.nsi.bg).